

Rekenkamer: jaarverslag 2025 en jaarplan 2026

Rekenkamer:

Jan Bots, voorzitter

Maarten van der Sloot, lid

Marc Suters, lid

Funs Bergmans en Marcia Hulst,

lid

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	
1. Werkwijze	3	
2. Jaarverslag 2025	4	
2.1 Inleiding	4	
2.2 Wat hebben we in 2025 gedaan?	4	
2.2.1 Onderzoek Inkoop/Aanbesteding afgerond		4
2.2.2 Rekenkamerbrief Omgevingsvisie	5	
2.2.3 Rekenkamerbrief Toekomstblik/Vergrijzing	5	
2.2.4 Doe-Mee onderzoek Onderbesteding	6	
3. Wat heeft het gekost?	7	
4. Wat gaan we in 2026 doen?	8	
4.1 Hoe zijn onderwerpen voor onderzoek geselecteerd?		8
4.2 Jeugdzorg/WMO	8	
4.3 Update groslijst: spreken met nieuw samengesteld fracties		9
 Bijlage 1: Groslijst		10
 Bijlage 2: Selectiecriteria voor onderzoeken van de rekenkamer		12

Rekenkamer: jaarverslag 2025 en jaarplan 2026

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2025 en het jaarplan 2026 van de rekenkamer van de gemeente Wijk bij Duurstede.

Doel van de rekenkamer is om de gemeenteraad vanuit een onafhankelijke positie te ondersteunen bij de uitvoering van haar taken. De rekenkamer voert daartoe onderzoeken uit. De rekenkamer bepaalt vanuit haar onafhankelijkheid zelf welke onderwerpen worden onderzocht en hoe het onderzoek wordt ingericht.

In dit bericht doet de rekenkamer verslag van wat zij in 2025 heeft gedaan en wat dat heeft gekost. Daarnaast wordt in het jaarplan vooruitgekeken naar 2026.

Namens de rekenkamer,

Jan Bots, voorzitter
(31 maart 2026)

1. Werkwijze

Elke gemeente in Nederland heeft een rekenkamer. De rekenkamer ondersteunt de gemeenteraad bij zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taak. De rekenkamer wil via onderzoek bijdragen aan inzicht in en verbetering van de prestaties van de gemeente. De rekenkamer doet verschillende soorten onderzoek op basis van drie punten:

- Zinnig (doeltreffendheid): bereikt de gemeente wat zij wil?
- Zuinig (doelmatigheid): is het doel met minimale inzet van middelen bereikt?
- Zorgvuldig (rechtmatigheid): heeft de gemeente zich aan de geldende regels en wetten gehouden?

De huidige rekenkamer, beëdigd per 30 januari 2024, bestaat uit drie externe leden. De leden van de rekenkamer zijn onafhankelijk en wonen, zoals de verordening voorschrijft, buiten de gemeente Wijk bij Duurstede.

De rekenkamer vergadert maandelijks en bespreekt daarin de plannen voor nieuwe onderzoeken, de voortgang van de lopende onderzoeken en relevante zaken die gedurende het jaar langskomen. In de eerste maanden na de beëdiging is de werkwijze vastgesteld. Dat betreft ten eerste het reglement van orde: in dit document zijn de interne procedures vastgelegd, waaronder de taken van de voorzitter en leden, vergaderingen, besluitvorming, en omgang met belangenverstrengeling en geheimhouding. Ten tweede betreft dat het onderzoeksprotocol: hierin wordt beschreven hoe onderzoeken naar gemeentelijk beleid worden uitgevoerd. Het gaat onder meer in op selectiecriteria voor onderzoeken (zie bijlage 2), onderzoeksfasen, rapportage en samenwerking met de gemeenteraad en andere betrokkenen. Naleving van het protocol moet de kwaliteit, transparantie en relevantie van de onderzoeken waarborgen. Op de website van de rekenkamer (<https://www.wijkbijduurstede.nl/gemeenteraad/rekenkamer>) zijn deze documenten te vinden.

In 2025 is de rekenkamer vanuit de griffie ondersteund, door mw. Marcia Hulst en vanaf november door dhr. Funs Bergmans.

In 2025 heeft de rekenkamer bestaan uit de volgende personen:

- Jan Bots, voorzitter
- Maarten van der Sloot
- Marc Suters

Helaas heeft Maarten van der Sloot – vanwege persoonlijke omstandigheden – moeten besluiten om zijn lidmaatschap van de rekenkamer Wijk bij Duurstede in de eerste maanden van 2026 te beëindigen. Hij brengt de rekenkamerbrief “Omgevingsvisie” nog tot een afronding. De Auditcommissie wil – in samenspraak met de rekenkamer – tot een opvolger zien te komen. In de eerste helft van 2026 zal een nieuw lid worden geworven.

2. Jaarverslag 2025

2.1 Inleiding

De rekenkamer kan, afhankelijk van de grootte van het onderzoek, een tot drie onderzoeken per jaar uitvoeren. De Rekenkamer is onafhankelijk en kiest haar onderzoeksonderwerpen zelf. De rekenkamer hecht hierbij aan het uitvoeren van onderzoeken die van belang zijn voor de gemeenteraad, maar ook voor de organisatie en de inwoners. De rekenkamer houdt daarom rekening met suggesties van de gemeenteraad, belangengroepen en inwoners. Heeft u als inwoner van de gemeente Wijk bij Duurstede een onderwerp waarvan u denkt: 'Daar zou de Rekenkamer een onderzoek naar moeten instellen', stuur ons dan een email via griffie@wijkbijduurstede.nl. Omschrijf het onderwerp en vertel kort waarom u denkt dat een onderzoek op zijn plaats is. De rekenkamer zal u laten weten wat er met uw suggestie wordt gedaan. Het gaat nadrukkelijk om zaken die het persoonlijk belang overstijgen en betrekking hebben op eerdergenoemde drie vragen: Zinnig? Zuinig? Zorgvuldig?

De rekenkamer houdt een groslijst van potentiële onderwerpen voor onderzoek bij, zie bijlage 1. In het jaarplan 2026, zie paragraaf 4, beschrijft de rekenkamer welke onderzoeken zij in dat jaar wil gaan uitvoeren. Onderstaande is beschreven hoe de groslijst tot stand is gekomen.

2.2 Wat hebben we in 2025 gedaan?

Nadat de rekenkamer in 2024 is geïnstalleerd en voorbereidende acties zijn uitgevoerd (zoals het onderzoeksprotocol vaststellen, documenten lezen en contact zoeken met fracties en burgers om de groslijst te bepalen) kon eind 2024 en vooral in 2025 aan de slag worden gegaan met de uitvoering van onderzoeken.

2.2.1 Onderzoek Inkopen en aanbesteden afgerond

Kort voor Kerst is het rapport van het eerste rekenkameronderzoek ("[Inkopen en aanbesteden door de gemeente Wijk bij Duurstede: goed geregeld?](#)") afgerond en naar de Raad en B&W gestuurd. Op een thema-avond in januari is dit rapport gepresenteerd, toegelicht en besproken. In een raadsvergadering – eind januari 2026 – heeft de raad besloten welke aanbevelingen zij overneemt en tot welke aanvullende besluiten dat rapport leidt.

2.2.2. Rekenkamerbrief Omgevingsvisie

In januari 2026 wordt de Omgevingsvisie voor de gemeente Wijk bij Duurstede in de gemeenteraad besproken en waarschijnlijk vastgesteld.

De Omgevingswet gaat over alles in de fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan bouwwerken, infrastructuur, water en watersystemen, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed. Maar ook het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en het uitvoeren van activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt. Veel rechtsregels gaan over het *gebruik* van één van bovenstaande onderdelen van de fysieke leefomgeving of het *wijzigen* hiervan. In principe is de gemeente de belangrijkste speler over het beleid én de vergunningverlening.

Met de [rekenkamerbrief: Quick Scan Omgevingsvisie](#) doet de rekenkamer een negental aanbevelingen aan de gemeenteraad om bij de behandeling van de Omgevingsvisie in de gemeenteraad rekening mee te houden. De rekenkamerbrief is in de eerste week van 2026 gestuurd naar de raadsleden en B&W. Op een thema-avond in januari is de rekenkamerbrief toegelicht.

2.2.3 Rekenkamerbrief Toekomstblik/Vergrijzing

In oktober 2017 heeft de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede het rapport 'Toekomstblik' aangenomen. Dat rapport bevat een integrale strategische toekomstvisie. De Rekenkamer heeft met een quickscan een terugblikkend onderzoek uitgevoerd naar dit project Toekomstblik met speciale aandacht voor het vraagstuk van vergrijzing. Dat heeft geleid tot een rekenkamerbrief Toekomstblik/Vergrijzing. Een dergelijke terugblik geeft de gemeenteraad de gelegenheid tot reflectie en daarmee tot nadenken over de mogelijke betekenis van het opnieuw opstellen van een toekomstvisie.

De document-analyse en interviews voor dit quick scan onderzoek hebben in 2025 plaatsgevonden. De brief wordt in de eerste maanden van 2026 voltooid en zal kort na de verkiezingen worden aangeboden aan de gemeenteraad, zodat deze brief ook kan worden meegenomen door de (in)formateur bij het formeren van het college van B&W en de plannen voor komende jaren.

2.2.4 Doe-Mee onderzoek Onderbesteding

De Vereniging van Rekenkamers initieert jaarlijks een zogeheten Doe-Mee onderzoek waarbij gemeenten en soms provincies en waterschappen zich – voor een gering bedrag – kunnen aanmelden om mee te doen. Data worden dan op basis van een vragenlijst verzameld bij alle deelnemende gemeenten (en decentrale overheden zoals waterschappen en provincies) hetgeen leidt tot een beeld over elke gemeente op zichzelf en in vergelijking met andere gemeenten.

De data zijn verzameld en eventuele verdiepende interviews moeten nog plaatsvinden. Rapportage door de Radboud Universiteit, die het onderzoek uitvoert voor de Vereniging van Rekenkamers, moet ook nog volgen.

3. Wat heeft het gekost?

De kosten van de rekenkamer betreffen de reguliere vergoeding van de leden, de reiskosten, de onderzoekskosten (aan externe bureaus uitbesteed onderzoek en onderzoekskosten van leden van de rekenkamer) en overige kosten (bijvoorbeeld: lidmaatschap van de Vereniging van Rekenkamers, broodjes bij vergaderingen). Over 2025 hebben de kosten € 28.510 bedragen waar een niet-geïndexeerd bedrag van € 30.000 was begroot.

4. Wat gaan we in 2026 doen?

De hoogste prioriteit voor 2026 is om de bezetting van de rekenkamer weer op peil te krijgen. De Auditcommissie zal hiertoe – samen met de rekenkamer – de benodigde stappen zetten.

4.1 Hoe zijn onderwerpen voor onderzoek geselecteerd?

Voor 2026 zijn we uitgegaan van de shortlist van eind 2024.

- (1) Terugblik project Toekomstvisie met speciale aandacht voor vergrijzing (rekenkamerbrief);
- (2) Omgevingsvisie (rekenkamerbrief);
- (3) Inkoop/aanbesteding (rekenkamerrapport);
- (4) Onderbesteding (een 'DoeMee' onderzoek van de vereniging van rekenkamers);
- (5) Jeugdzorg en WMO (rekenkamerrapport; start opzet eind 2025).

De eerste vier onderwerpen zijn ter hand genomen waarbij de onderwerpen (2) en (3) zijn afgerond. Dat wil zeggen dat de rekenkamerbrief respectievelijk het rapport zijn aangeboden aan de gemeenteraad. Onderwerp (1) wordt in het voorjaar 2026 afgerond, iets later volgt onderwerp (4). Onderwerp (5) wordt nu gestart.

4.2 Jeugdzorg / WMO

In Zuid-Oost Utrecht (ZOU) werken vijf gemeenten samen met gecontracteerde zorgaanbieders. Daarmee wordt passende zorg aangeboden aan de inwoners. Van beleid en ontwikkeling, zorgtoewijzing tot tarieven en gegevensverkeer over jeugdhulp en WMO. In ZOU werken deze gemeenten samen aan de contractering waarbij elke gemeente zelf de contracten afsluit. ZOU heeft niet een eigen juridische entiteit. Wijk bij Duurstede kan op voorhand aangeven dat het bij een bepaalde contractering niet meedoet of dat het bepaalde eigen wensen inbrengt.

Bij Jeugdzorg / WMO gaat het om een evaluerend onderzoek, waarbij – waar mogelijk – aanbevelingen worden gedaan ter verbetering. Jeugdzorg is een heel breed thema voor onderzoek. Het risico van een breed onderzoek is dat het onderzoek breed blijft en daarmee alleen maar heel algemene ('open deur') aanbevelingen oplevert. Het is daarom zaak om een goede focus voor dit onderzoek te bepalen. Daarom zal als eerste stap een aantal gesprekken worden gevoerd om de precieze reikwijdte en onderzoeksvragen nader uit te werken en af te stemmen met betrokkenen. Verwacht wordt dat dit een groter onderzoek zal zijn dat wordt uitbesteed aan een onderzoeksbureau. De uitvoering van dit onderzoek wordt voorzien voor het jaar 2026.

4.3 Updating groslijst: spreken met nieuw samengestelde fracties

Met de verkiezingen in maart 2026 ontstaat een nieuw samengestelde gemeenteraad met – zoals het zich laat aanzien – diverse nieuwe gezichten in de gemeenteraad. Voorzien wordt dan ook dat rond de zomer een bezoek-ronde aan alle fracties wordt gebracht om onderzoeksprioriteiten op te halen en om mede met deze prioriteiten de groslijst te updaten.

Bijlage 1: Groslijst

	Onderwerpen op alfabetische volgorde
1	Aanschaf / gebruik kliko's
2	Afvalinzameling en -verrekening
3	Armoedebelid
4	Bezuinigingen
5	Budget nieuwbouw scholen
6	Contractmanagement
7	Evaluatie grote projecten
8	Financieel beheer
9	Gemeenschappelijke regelingen
10	Groenbeheer en -onderhoud
11	Inhuur externen
12	Inkoop / aanbesteding
13	Inkoop zorg
14	Integriteit in financieel beheer
15	Jeugdzorg
16	Koopzondag-uitbreiding
17	Kringloopwinkel aanbesteding
18	Laadpalenvisie
19	Markt 24: wat hiervan te leren
20	Omgevingswet / omgevingsvisie
21	Openbare verlichting (city-tec)
22	Organisatie gemeentelijk apparaat
23	Rol Wijk bij Duurstede bij transitie (stikstof, energie, ...)
24	Rotondes
25	Sociaal domein: meten inspanning en effect
26	Sportaccommodaties in Wijk bij Duurstede

27	Spreidingswet
28	Stadshaven
29	U10 – U16: waar gaat Wijk bij Duurstede nog over?
30	Vergrijzing
31	Vertrouwen / wantrouwen mbt het bestuur?
32	Windmolens
33	Wijk bij Duurstede: groot genoeg om klein te blijven
34	Wijkse Waarden (Bosscherwaarden)
35	Woningbouw

Bijlage 2: Selectiecriteria voor onderzoeken van de rekenkamer

In het algemeen geldt dat de rekenkamer bij de keuze van haar onderwerpen een zo groot mogelijke bijdrage aan de doelstellingen van de gemeente Wijk bij Duurstede beoogt, gerelateerd aan de inzet van schaarse onderzoekscapaciteit van de rekenkamer. De rekenkamer hanteert de hierna volgende criteria ten behoeve van de prioritering van de onderzoeken, waarbij zij zich het recht voorbehoudt om hiervan af te wijken als zij vindt dat de situatie daar aanleiding toe geeft.

Voor het jaarplan hanteert de rekenkamer de volgende selectiecriteria die zijn afgeleid van artikel 9 van de verordening op de rekenkamer. Het onderzoek dient:

- te gaan over een onderwerp dat behoort tot de taken van de gemeente; het gemeentebestuur is politiek en/of juridisch aanspreekbaar voor haar optreden op het betreffende terrein;
- een maatschappelijk belang te hebben en/of een financieel belang;
- een toegevoegde waarde te hebben en bruikbare resultaten op te leveren in de vorm van aanbevelingen;
- toekomstgericht te zijn;
- de risico's (financieel, juridisch, imago, politiek en dergelijke) in beeld te brengen die de gemeente ten aanzien van het onderzoeksonderwerp loopt;
- positief onderscheidend te zijn t.o.v. andere onderzoeken incl. interne doelmatigheidsonderzoeken (doordat het onderwerp niet eerder is onderzocht, er andere elementen onderzocht zijn of andere onderzoeken minder diepgaand/kwalitatief minder goed zijn uitgevoerd);
- maatschappelijk relevant te zijn; het gaat niet over incidentele gebeurtenissen; het onderzochte beleid heeft een duurzaam karakter en raakt burgers;
- betrekking te hebben op de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid van (de uitvoering van) het beleid;
- te gaan over een beleid dat het gemeentebestuur kan bijstellen; het moment van rapporteren stelt de gemeenteraad in staat de uitkomsten mee te nemen bij kaderstellende besluiten; het onderzoek leidt tot nieuwe inzichten en heeft een leereffect;
- onder de bevoegdheid van de rekenkamer te vallen; en het onderzoek dient uitvoerbaar te zijn en het dient met de toegekende middelen uitgevoerd te kunnen worden;
- bekeken te worden in relatie met eerdere onderzoeken waarbij er aandacht is voor een gelijkmatige verdeling van aandacht over de verschillende gemeentelijke taakvelden.